

[Viggo Starcke.]

villighedens grund. Hele tilslutningen til den danske modstandsbevægelse skete frivilligt. Et meget stort antal danske, som under krigen befandt sig i allierede lande, søgte frivilligt ind i de allierede styrker gennem rekruteringskontoret i London.

Den danske brigade i Sverige kunne på grund af Sveriges neutralitetsforhold kun skabes på et strengt frivillighedsgrundlag. Ca. 95 pct. af de våbenføre danske flygtninge i Sverige blev under en eller anden form optaget i denne brigade. Hjemmeværnet bygger i dag på frivillig tilgang. Da hjemmeværnsloven blev vedtaget i 1948, var de frivillige tænkt som et kuriøst supplement; men tilgangen har været så stor, at hjemmeværnet faktisk har kunnet se bort fra tvangsudskrivning.

Vort forslag forudsætter f. eks., at lønnen til det menige mandskab fastsættes som gennemsnitslønnen for faglærte og ufaglærte arbejdere. Mandskabet tilvejebringes på sædvanlig måde gennem lægdsvæsenet, idet dog enhver, som begærer det, skal slettes af rullen. Der slutes kontrakt om tjeneste for en bestemt periode.

Til belysning af frivillighedsprincippet kan jeg nævne en udtalelse af Liddell Hart, den store engelske militærskribent, der i sin bog „Defence of the West“ side 224 skildrer forskellen mellem Frankrigs og Tysklands hære, som den var ved krigsudbrudet og ved sammenbrudet i 1940. Tyskland, som ikke havde haft tilladelse til at bygge en hær op, havde gennem von Seeckt opbygget sit Reichswehr, som var frivilligt og blev formet som et elitekorps. Frankrig havde i 1939—40 5 millioner mand tvangsudskrevne, men et tysk korps på 150.000 mand rendte de 5 millioner over ende, ganske vist ved hjælp af over 2 000 tanks.

Et andet vigtigt princip i vort forslag er adskillelsen af de to mandskabskategorier. Den ene kategori er den faste kerne, de fast ansatte, som fortrinsvis tænkes anvendt til specialopgaver og til betjening af tunge våben; dette mandskab aflønnes under hensyntagen til de specielle opgaver, det har. Den anden kategori er beredskabsstyrken, som har forpligtet sig til efter rekrutuddannelse at fortsætte i forsvarsstyrken i en nærmere betegnet beredskabsperiode. Dette mandskab skal møde til mønstringer og til øvelser samt til alarmeringsvagtjeneste og anden vagttjeneste. Der ydes dette mand-

skab et vederlag såvel i rekruttiden som i beredskabsperioden, fastsat under hensyntagen til, at mandskabet bor hjemme. Indtil den faste kerne er nået op på den styrke, man ønsker, er det forudsat, at manglende fast mandskab kan substitueres af beredskabsmandskabet. Da en forøgelse af antallet af det faste mandskab i nogen grad vil lette den årlige tilvejebringelse af rekrutter, bør den faste kerne i hæren udbygges.

Selve rationaliseringen af uddannelsen er vigtig, og under rationaliseringen må man også tænke på de moderne psykotekniske undersøgelsesmetoder. Ved at udvælge personellet efter psykotekniske metoder vil man kunne udskille de uegnede på det tidligste mulige tidspunkt og udnytte mandskabets evner og anlæg bedst muligt; man vil samtidig kunne højne befalingsmandskorpsets standard. Stik imod en tidligere udbredt antagelse har den menneskelige faktor nemlig vist sig at få øget betydning i takt med teknikkens fremskridt. De problemer, der herved er opstået, løses af psykoteknikken, som anvender psykologien i praktiske formåls tjeneste. Hidtil har psykoteknikken særligt beskæftiget sig med opgaver indenfor håndværk, industri og andre civile erhverv, men den anvendes nu også i alle betydende lande i stor stil indenfor værnene. I Amerika har militærpsykologien samlet sig bl. a. om følgende hovedpunkter:

- 1) Fuldstændig eller delvis udskillelse fra den militære tjeneste af sådanne personer, som må antages selv at komme til at lide under uddannelsen eller at ville få en uheldig eller hemmende indflydelse på denne, eventuelt komme til at frembyde en fare for helheden i en krigssituation. Uegnetheden kan skyldes såvel intelligensmæssige som karaktermæssige skavanker.
- 2) Udvalgelse af mandskab til særlig krævende specialer.
- 3) Udvalgelse af befalingsmandselever, navnlig på karaktereologisk basis; i det hele taget en sigtning og fordeling af menneskematerialet med det formål at opnå den størst mulige udnyttelse af den enkeltes evner og forudsætninger i den militære enhed.
- 4) Behandling af tilpasningsproblemer i forbindelse med overgangen fra civilt til militært milieu og
- 5) Opinionsundersøgelser i og udenfor værnene.

En forkert anbringelse betyder en stor sum af uhensigtsmæssighed, af spildt arbejde, af ødelagt materiel og andre udgifter. Den del af de unge, som enten ikke får deres